

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 24. 5. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00502

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo licencie: TD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00502 smerujúci voči vysielaniu programovej služby Jednotka, vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok preverenia podnetu.

T: 5. 6. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 24. 5. 2023

Podnet na preverenie č.	PGO-RPMS/2023/00502 zaevidovaný dňa 7. 3. 2023
Podávateľ:	fyzická osoba
Predmet podnetu:	Správy RTVS
Deň a čas vysielania:	5. 3. 2023 o 19:00 h
Označenie podľa JSO:	bez označenia
Programová služba:	Jednotka
Vysielateľ:	Rozhlas a televízia Slovenska
Číslo licencie:	TD/1

Dátum: 17. 5. 2023

OBSAH PODNETU:

„zverejňovanie nepravdivých informácií o cenách silovej energie pre domácnosti a zavádzanie verejnosti redaktorom dotazovaným Radovanom Potočárom ktorý tvrdí že ceny silovej energie pre domácnosti sa v r2023 nezmenili a sú rovnaké ako v r 2022, v mojom osobnom prípade cena v r 2022 bola 0,069Eur za 1kWh a od r 2023 už 0,073037, pochybujem že cenu zvýšili len mne a ostatný ju majú nezmenenú, RTVS veľa krát argumentuje že treba v informáciách hľadať overené zdroje čo sa v tomto prípade zjavne nepotvrdilo, uvedené zavádzanie verejnosti som nepočul a nečítal prvý krát a bolo by na čase takéto tvrdenia konečne ukončiť ak budete požadovať papierový dôkaz môjho tvrdenia zašlem faktúry“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ podnetu namietal, že v *Správach RTVS* dňa 5. 3. 2023 zazneli nepravdivé tvrdenia o cenách energií na rok 2023.

Odvysielaný spravodajský príspevok sme posudzovali na základe ustanovenia **§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.:** *„Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“*

Medzi kritériá objektivity vo všeobecnosti zahŕňame: relevanciu, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absenciu stránenia.

Príspevok ***Dodávateľov energií zmeníte do 31. marca*** v programe *Správy RTVS* na Jednotke (5. 3. 2023; čas vysielania cca 19:16:52 h) informuje o možných východiskách cien energií na rok 2024.

Moderátor na úvod oznámil, že do konca marca 2023 môžu ľudia zmeniť dodávateľov elektriny či plynu alebo prestať nakupovať energie za štátom regulované ceny. Týka sa to zraniteľných odberateľov, ktorými sú najmä domácnosti. Robiť zmeny sa však podľa neho neoplatí každému. Redaktorka dodala, že dodávatelia energií potrebujú do konca marca vedieť, koľko budú mať na budúci rok odberateľov a koľkí z nich budú mať záujem o štátom regulovanú cenu. Zmeny začnú platiť od roku 2024.

Jana Ambrošová, predsedníčka Združenia dodávateľov energií doplnila, že toto sa deje z toho dôvodu, aby dodávatelia mohli počas druhého a tretieho kvartálu roku 2023 pre ľudí zabezpečiť energie.

Ondrej Šebesta, hovorca Slovenského plynárenského priemyslu spresnil, že zákazník alebo odberateľ, ktorý chce požiadať o zmenu dodávateľa od začiatku nasledujúceho roka, v tomto prípade od 1. januára 2024, musí požiadať svojho súčasného dodávateľa o ukončenie zmluvy do konca marca 2023. Tento dodávateľ mu potom dodáva elektrinu alebo plyn počas celého roka do 31. decembra 2023.

Redaktorka doplnila, že to isté platí aj v prípade, keď ľudia chcú energie za štátom regulované ceny alebo naopak, keď chcú prejsť na trhové ceny. Odporúčanie analytika je jednoznačné. Pri prudkých výkyvoch cien energií by domácnosti v regulovanom segmente nemali nič meniť. Počas roku 2023 ich chráni memorandum o zvýhodnených dodávkach elektriny, ktoré so Slovenskými elektrárňami podpísala vláda. To však zatiaľ nie je záväzný pre nasledujúci rok.

Radovan Potočár, analytik Energie-portal.sk uviedol, že v roku 2023 majú domácnosti ceny elektriny čo sa týka silovej zložky rovnaké ako v minulom roku 2022. Memorandum však hovorí aj o roku 2024. Zatiaľ nie je ale definitívne potvrdené a právne ukotvené, či sa bude toto memorandum naozaj uplatňovať aj v roku 2024.

J. Ambrošová dodala, že pokiaľ budú v roku 2024 platiť podmienky uvedené v memorande so slovenskými elektrárňami tak ako je to dnes, tak pre domácnosti bude bezpečnejšie zostať v regulovanom segmente.

Redaktorka príspevok uzavrela informáciou, podľa ktorej sa redakcia spýtala rezortu hospodárstva, či bude memorandum s elektrárňami platiť aj na budúci rok. Bez tejto informácie sa odberatelia nebudú vedieť rozhodnúť. Do uzávierky však odpoveď nedostali. Tí, ktorí nechcú zmeny, nemusia robiť nič. Ich zmluvy budú plynulo pokračovať ďalej.

Podávateľ podnetu na preverenie namietal, že cena elektriny sa mu v roku 2023 zvýšila oproti roku 2022. V danej súvislosti konštatujeme, že dňa 16. januára 2023 vláda SR schválila nariadenie 19/23, ktorým sa menia ceny za dodávku elektriny a plynu na maximálnu výšku 199 Eur/MWh za elektrinu a 99 Eur/MWh za plyn pre zraniteľných zákazníkov s odberom elektriny do 30 MWh/ročne, resp. plynu 100 MWh/ročne. Zároveň upravila výšku mesačného poplatku za dodávku elektriny pre domácnosti. Čo sa týka domácností, v prípade elektriny je cena za dodávku jednotná u všetkých dodávateľov, a to bez ohľadu na vysokú či nízku tarifu na úrovni 75,54 EUR/MWh s mesačným fixným poplatkom v závislosti od sadzby podľa rozhodnutia ÚRSO pre domácnosti. Od 1.1.2023 nepríde tak k uplatneniu variabilnej ceny za dodávku v zmysle cenového rozhodnutia ÚRSO pre domácnosti.

Poplatky za distribúciu elektriny zostávajú oproti roku 2022 nezmenené a platia v pôvodných výškach jednotlivých distribučných spoločností.¹

Z uvedených informácií vyplýva, že cena za dodávku elektriny v roku 2023 je u všetkých dodávateľov jednotná, no mesačný fixný poplatok sa odvíja v závislosti od sadzby koncového zákazníka. Distribučné poplatky zostali oproti roku 2022 nezmenené. Práve táto skutočnosť mohla mať vplyv na veľmi mierne zvýšenie ceny elektrickej energie, ktorú namietal podávateľ a to, citujeme: (...) „cena v r 2022 bola 0,069Eur za 1kWh a od r 2023 už 0,073037“ (...)

Nosnou témou príspevku bola snaha poradiť verejnosti, ako sa zachovať a byť obozretný pri voľbe dodávateľa elektriny na rok 2024. Z informácií uvedených v príspevku vyplýva, že relevantní respondenti, odborníci odporúčajú ľuďom zostať v štátom regulovanom segmente.

¹ <https://www.elgas.sk/nove-ceny-energii-na-rok-2023/>

Na základe predmetných skutočností sa domnievame, že informácie v namietanom príspevku boli praktické, odporúčacie, prezentované jasne, vecne a pluralitne. Výber respondentov prispel k objektivite daného krátkeho spravodajského príspevku.

Po zmonitorovaní uvedeného spravodajského príspevku teda konštatujeme, že sme v ňom nezaznamenali také nedostatky, ktoré by zakladali rozpor s ust. § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.

ZÁVER:

Na základe skutočností uvedených v analýze sa domnievame, že vysielateľ programovej služby Jednotka odvysielaním programu *Správy RTVS* dňa 5. 3. 2023 o 19:00 h (príspevok *Dodávateľov energií zmeníte do 31. marca*) **neporušil** ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00502)

Monitorované vysielanie: Správy RTVS
Deň vysielania: 5. 3. 2023
Čas vysielania: cca 19:00 h
Označenie podľa JSO: bez označenia

Časový kód cca:

18:58:51 začiatok záznamu vysielania (predel)

upútavky: *Pravidlá mojej ženy, Dámsky klub*
predel

18:59:57 záber do štúdia a úvodné slovo moderátorov

19:00:08 začiatok programu *Správy RTVS*

headlines

príspevky:

- Čas na skorší termín volieb sa kráti
- Nápad, ako zaplatiť voličom odmeny, sa neujal
- Legislatívna smršť zasiahne marcovú schôdzu
- Maslo je lacnejšie
- „Nových tvárí“ na ulici pribúda
- Bachmut odoláva, Rusi vraj útočia lopatami
- Irán bude spolupracovať s MAAE
- Grécky premiér: štát má podiel na nehode
- Eduard Heger posilňuje vzťahy s Izraelom

19:16:52 prispevok: *Dodávateľov energií zmeníte do 31. marca*

Moderátor: „Do konca marca môžeme zmeniť dodávateľov elektriny či plynu alebo prestať nakupovať energie za štátom regulované ceny. Týka sa to zraniteľných odberateľov, ktorými sú najmä domácnosti. Robiť zmeny sa však neoplatí každému.“

Redaktorka: „Dodávatelia energií potrebujú do konca marca vedieť, koľko budú mať na budúci rok odberateľov a koľkí z nich budú mať záujem o štátom regulovanú cenu. Zmeny začnú platiť od nového roka.“

Jana Ambrošová, predsedníčka Združenia dodávateľov energií: „Aby teda mohli počas druhého a tretieho kvartálu tohto roku pre nich energie zabezpečiť.“

Ondrej Šebesta, hovorca Slovenského plynárenského priemyslu: „Zákazník, ktorý chce alebo odberateľ, ktorý chce požiadať o zmenu dodávateľa od začiatku nasledujúceho roka, v tomto prípade od 1. januára 2024, musí požiadať svojho súčasného dodávateľa o ukončenie zmluvy do konca marca 2023. Tento dodávateľ mu potom dodáva elektrinu alebo plyn počas celého roka do 31. decembra 2023.“

Redaktorka: „To isté platí, aj keď chcete energie za štátom regulované ceny alebo naopak, ak chcete prejsť na ceny trhové. Odporúčanie analytika je jednoznačné. Pri prudkých výkyvoch cien energií by domácnosti v regulovanom segmente nemali nič meniť. Tento rok ich chráni memorandum o zvýhodnených dodávkach elektriny, ktoré so Slovenskými elektrárňami podpísala vláda. To však záväzné pre budúci rok zatiaľ nie je.“

Radovan Potočár, analytik Energie-portal.sk: „Tento rok, v roku 2023, majú domácnosti ceny elektriny čo sa týka silovej zložky rovnaké ako v minulom roku 2022. Toto memorandum

ale hovorí aj o roku 2024. Zatiaľ nie je definitívne potvrdené a právne ukotvené, či sa bude memorandum naozaj uplatňovať aj v roku 2024.“

J. Ambrošová: „Pokiaľ budú v roku 2024 platiť podmienky uvedené v memorande so Slovenskými elektrárňami tak ako je to dnes, tak pre domácnosti bude bezpečnejšie ostať v regulovanom segmente.“

Redaktorka: „Rezortu hospodárstva sme sa spýtali, či bude memorandum s elektrárňami platiť aj na budúci rok. Bez tejto informácie sa odberatelia nebudú vedieť rozhodnúť. Do uzávierky sme odpoveď nedostali. Tí, ktorí nechcú zmeny, nemusia robiť nič. Ich zmluvy budú plynúlo pokračovať ďalej. Monika Mařová, RTVS.“

- Aktualizácia grafikonu vlakov
- Inšpekcia odhalila nedostatky skúšok
- Na Soroške je poškodený oporný múr
- Dotácie na energie pre kultúru
- Krištáľové krídlo za rok 2022
- Spolupráca pri liečbe rakoviny
- Prelomový dohovor o ochrane oceánov
- „Lacný“ výlet do vesmíru
- Českého leva udelili po tridsiaty raz
- Študenti práva pomáhajú radami
- Vzácna sakrálna výzdoba sa dočkala obnovy
- Po rokoch sa tanečníkom Lúčnice splnil sen
- Opravujú cesty na východe Slovenska
- Prírastky v košickej ZOO.
- Návrh národných uniforiem pre sestry
- Pôstna krabička

Na záver programu odznelo avízo ďalšieho vysielania RTVS

19:49:59 koniec programu *Správy RTVS*

predel

reklama: Alo diamonds, Lidl, Tipsport, Slovakia travel

predely

Upútavky: :24 – *Koronavírus špeciál: 3 roky s Covidom-19*

Večer s RTVS – :1 *Herec* ¹⁵, :2 *Vtedy v Amerike*, :24 *O 5 minút 12*, :*ŠPORT Tenis: WTA Austin – finále*, :*Rádio Slovensko Záhady mysle: s neuropsychológom R. Krausem*

Upútavka: :*ŠPORT Futbal – Európska konferenčná liga - osemfinále – FC Bazilej - Slovan Bratislava*

predel

reklama: môjobjobchod, Lidl

19:55:00 koniec záznamu vysielania